

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tāl. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod.maks.kods: 40008020804
Nor.konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

14.10.2019. Nr. 201909/SAN1262/NOS743

Uz TAP VSS-942

Finanšu ministrijai

Par Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem"

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir iepazīsies ar Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par pašvaldību aizņēmumiem un galvojumiem" (*tālāk Noteikumu projekts*) un atbalsta tā tālāku virzību, vienlaikus lūdzam izvērtēt šādus pašvaldību iesniegtos priekšlikumus Noteikumu projekta precizēšanai:

1. Noteikumu projekta 10.punkts paredz, ka pašvaldībām līdz kārtējā gada 1.oktobrim ir jāiesniedz padomē informācija par neapgūtā aizņēmuma apmēru un neapgūšanas iemesliem. Ņemot vērā, ka 1.oktobrī daudzi aizņēmumi varētu nebūt izņemti, jo būvniecības darbi rudens periodā parasti intensīvi vēl turpinās, izteikts lūgums noteikt informācijas iesniegšanas termiņu 1.decembri;
Noteikumu projekta 10.punktā nav norādes par informācijas dokumenta iesniegšanas kanālu (dokuments iesniedzams, izmantojot pakalpojumu eAizņēmumi vai citā veidā). Priekšlikums arī šim dokumentam izstrādāt vienotu aizpildāmo veidlapu (paraugu);
2. Noteikumu projekta 12.punkts paredz, ka noteiktie dokumenti padomei iesniedzami ne vēlāk kā 10 darba dienas pirms attiecīgās padomes sēdes. Ievērojot, ka turpmāk pašvaldību aizņēmumu un galvojumu pieteikšana paredzēta elektroniskā vidē, izmantojot Valsts kases e-pakalpojumu (eAizņēmumi), kā arī Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomes (*tālāk – Padome*) pārstāvjiem nepieciešamā informācija būs pieejama attiecīgajā informācijas sistēmā, lūdzam izskatīt iespēju samazināt norādīto dokumentu 10 darba dienu iesniegšanas termiņu;
3. papildināt Noteikumu projekta 18.punktu ar teikumu šādā redakcijā: "Informāciju par nākamās sēdes datumu ievieto Finanšu ministrijas tīmekļa vietnē nākamajā darba dienā pēc padomes kārtējās sēdes.";
4. ņemot vērā, ka no pašvaldībām saņemta virkne priekšlikumu un lūgumu skaidrot Noteikumu projekta normas vai Noteikumu projekta pielikumos esošo veidlapu aizpildīšanas kārtību, lūdzam atbilstoši precizēt Noteikumu

projektu vai tā anotāciju un sagatavot attiecīgu metodisko materiālu par pašvaldību aizņēmumu un galvojumu pieprasījumu iesniegšanas kārtību un iesniedzamo dokumentu saturu.

Pašvaldību izteiktie priekšlikumi un lūgumi skaidrot:

1) Noteikumu projekts:

- a) Noteikumu projekta 5.4.punkts paredz, ka Padomei jāiesniedz projekta īstenošanas naudas plūsma atbilstoši darbu izpildes grafikam.
 - Noteikumu projektā nav norādīta detalizācijas pakāpe (periodi), kādā naudas plūsma ir uzrādāma, t.i., vai naudas plūsma ir iesniedzama arī par projektiem, par kuriem tiek lūgts īstermiņa aizņēmums, vai tikai par projektiem, par kuriem aizņēmums nepieciešams to izņemšanai vidējā termiņā; vai naudas plūsma ir nepieciešama mēnešu, ceturkšņu vai gadu griezumā.
 - Ne Noteikumu projektā, ne tā anotācijā nav noteikts, kādā formā naudas plūsmas pārskats būtu iesniedzams. Vai iesniedzami projekta darbu izpildes grafiki, kas abpusēji parakstīti no būvnieka un pašvaldības puses. Ja iesniedzami, vai dokuments jāpievieno kā skenēta datne? Vai darbu izpildes grafiki attiecas tikai uz būvniecības procesu vai arī citām pozīcijām – būvuzraudzību, autoruzraudzību, aprīkojuma iegādi u.c.;
 - Priekšlikums izstādāt vienoto plānotās naudas plūsmas aizpildīšanas veidlapu.
- b) Noteikumu projekta 15.punktā nav norādes par pašvaldības domes lēmuma par galvojuma sniegšanu iesniegšanas kanālu (iesniedzams, izmantojot pakalpojumu eAizņēmumi vai citā veidā). Ja informācija par pašvaldības sniegto galvojumu studiju kredīta un studējošo kredīta saņemšanai ir jāiesniedz atbilstoši noteikumu 3.pielikumam, tad Noteikumu projekta 15.punkts papildināms ar atsauci uz 3.pielikumu;
- c) Priekšlikums papildināt Noteikumu projekta 16.punktu ar teikumu šādā redakcijā: “Pašvaldībai ir tiesības slēgt līgumu ar piegādātāju tikai pēc padomes pozitīva lēmuma saņemšanas.”;
- d) 19.1.punkts dot tiesības padomei konkrētos gadījumos pieprasīt un saņemt no pašvaldības jebkuru papildinformāciju. Kādā formā pašvaldībai būs jāiesniedz informācija par to, ka pašvaldība ir izvērtējusi projekta, kas nav Eiropas Savienības fondu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts projekts, ilgtspēju, efektivitāti un ekonomiskumu? Lūgums precizēt dokumenta veidu, kas apliecinās projekta ilgtspēju, efektivitāti un ekonomiskumu.

2) 1.pielikums “Aizņēmuma pieprasījuma ekonomiskais pamatojums”:

- a) Priekšlikums izvērtēšanai: Pielikuma tabulas ailes “Aizņēmuma mērķis” paskaidrojumu izteikt šādi: *Aizņēmuma mērķis (norāda normatīvo aktu, balstoties uz kuru tiek iesniegts aizņēmuma*

pieprasījums - gadskārtējais valsts budžeta likums, pants. Ja aizņēmums ir Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētam projektam, papildus norāda specifiskā atbalsta mērķa īstenošanu reglamentējošo normatīvo aktu);

- b) Priekšlikums noteikumu 1.pielikuma attiecīgās ailes formulēt šādi: *Projekta mērķis (norāda, ja aizņēmums tiek prasīts projektam, kas nav Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts); Projekta aktivitātes (plašāks apraksts. Norāda, ja aizņēmums tiek prasīts projektam, kas nav Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts); Projekta īstenošanas termiņš (norāda, ja aizņēmums tiek prasīts projektam, kas nav Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts).*

Ja aizņēmums tiek prasīts projektam, kas ir Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts un par projekta īstenošanu ir noslēgta Vienošanās ar atbildīgo iestādi vai sadarbības iestādi, tad informācija par projekta mērķi, projekta aktivitātēm un projekta īstenošanas termiņiem padomes pārstāvjiem būs pieejama no attiecīgajām informācijas sistēmām;

- c) priekšlikums pielikuma tabulā “faktiskās izmaksas” aizstāt ar “plānotajām izmaksām”. Noteikumu projekta 1.pielikums nav pārskats, līdz ar to attiecīgajā sadaļā nevar tikt uzrādītas faktiskās projekta izmaksas, bet gan plānotās izmaksas atbilstoši iepirkuma procedūras rezultātam. Piemēram, būvniecības rezultātā var atklāties papildu darbi un līdz ar to faktiskās izmaksas var būt lielākas, nekā aizņēmuma pieprasījuma ekonomiskajā pamatojumā uzrādīts.
- d) pielikuma tabulas daļa “Informācija par projekta faktiskajām izmaksām pēc iepirkuma procedūras vai līguma noslēgšanas un veiktajiem maksājumiem” paredz, ka projekta kopējās izmaksas sadalāmas pa finansējuma avotiem – aizņēmums, pašvaldības budžets, cits finansējums. Ir apgrūtināti sadalīt apmaksātos rēķinus pa finansējuma avotiem un norādīt tos tabulā. Līdz šim šāda informācija tika sniegta kopīgā ailē, nedalot to pa finanšu avotiem. Lūdzu saglabāt tabulas daļu tādā formā, kā to paredz Ministru kabineta 25.03.2008. noteikumi Nr.196;
- e) pielikumā sniedzama informācija arī par n-2 un n-1 gadiem. Vai šāda informācija sniedzama gadījumos, kad tiek prasīts papildus aizņēmums?

- 3) 2.pielikums “Pašvaldības domes priekšsēdētāja apliecinājums pašvaldības aizņēmuma pieprasījumam”: priekšlikums izvērtēt iespēju pašvaldības domes priekšsēdētāja apliecinājumu pašvaldības aizņēmuma pieprasījumam iestādāt Valsts kases e-pakalpojumu (eAizņēmumi) kā veidni, nevis paredzēt tā augšupielādi;

- 4) 3.pielikums “Pašvaldību aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību apmērs”:
- vai pielikuma I daļā “Uzņemtās saistības kopā (*euro*)” ievadāmi tie paši dati, kas tiek nodoti Valsts kases sistēmā e-Pārskati 4-SAI atskaitē? Ja tas tā ir tā, tad lūgums rast iespēju šos datus veidlapā ielasīt automātiski, lai izvairītos no iespējamām kļūdām tos ievadot manuāli;
 - lūgums precizēt, kādi dati salīdzināmi Pielikuma tabulas ailē “Saistību pieaugums (+) vai samazinājums (-) (*euro*)”. Nebūtu salīdzināmas saistības kopā (uzņemtās un plānotās) ar uzņemtajām saistības kopā.
- 5) 4.pielikums “Galvojuma pieprasījuma ekonomiskais pamatojums”:
priekšlikums 4.pielikuma tabulā prasīto informāciju formulēt šādi: *Projekta aktivitātes (plašāks apraksts. Norāda, ja galvojums tiek prasīts projektam, kas nav Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts); Projekta īstenošanas termiņš (norāda, ja aizņēmums tiek prasīts projektam, kas nav Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts).*
Ja galvojums tiek prasīts projektam, kas ir Eiropas Savienības vai citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēts un par projekta īstenošanu ir noslēgta Vienošanās ar atbildīgo iestādi vai sadarbības iestādi, tad informācija par projekta mērķi, projekta aktivitātēm un projekta īstenošanas termiņiem padomes pārstāvjiem būs pieejama no attiecīgajām informācijas sistēmām.
- 6) 5.pielikums “Kapitālsabiedrības vadītāja apliecinājums pašvaldības galvojuma pieprasījumam”:
Pielikumā 2.punktā minēta situācija, atbilstoši kurai uzņēmums uzskatāms par grūtībās nonākušu: “Attiecībā uz aizņēmēju, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība, par aizņēmēja parādsaistībām – ja uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no aizņēmēja grāmatvedības uzskaitē uzrādītā kapitāla.”
Minētā norma ir izslēdzama vai tās redakcija ir precizējama, ņemot vērā, ka tā ir nesaprotama vairāku iemeslu dēļ:
- Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 14. pantu pašvaldība var dibināt vai savus līdzekļus ieguldīt tikai kapitālsabiedrībā. Savukārt saskaņā ar Komerclikuma 137.pantu dalībnieks neatbild par kapitālsabiedrības saistībām. Tas nozīmē, ka nevar pastāvēt situācija, ka pašvaldībai kapitāla daļas pieder personālsabiedrībā (personālsabiedrība ir komersants, kurā viena vai vairāku biedru atbildība pret personālsabiedrības kreditoriem nav ierobežota);
 - Nav saprotama šī pazīme, lasot to kopsakarā ar 1.punktā ietverto pazīmi “Uzkrāto zaudējumu dēļ ir zaudēta vairāk nekā puse no aizņēmēja parakstītā kapitāla”, kā arī šīs normas gramatiskā

konstrukcija. Teikumā, kurš sākas ar vārdu kopā “Attiecībā uz aizņēmēju, [...] par aizņēmēja parādsaistībām – [...]” iztrūkst izteicējs;

7) 6.pielikums “Pašvaldības domes priekšsēdētāja apliecinājums pašvaldības galvojuma pieprasījumam”:

a) Pielikuma 2.punktā pašvaldības domes priekšsēdētājs apliecina, ka pašvaldība nodrošina savas kapitālsabiedrības (kapitālsabiedrības nosaukums) finansiālas darbības uzraudzību.

Ņemot vērā, ka pašvaldība tai piederošās kapitāla daļu un publiskas personas kapitālsabiedrības pārvalda saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, kurā nav definēts un netiek aprakstīts pašvaldības pienākums “veikt kapitālsabiedrības finansiālās darbības uzraudzību”, attiecīgi arī šā pienākuma tvērums, nav saprotams, par kāda veida un satura finansiālās darbības uzraudzību šajā normā ir runa. Ņemot vērā, ka apliecinājuma saturam ir jābūt skaidram un saprotamam, ņemot vērā apliecinājuma parakstītāja atbildību, minētā norma ir precizējama, izsakot to šādā redakcijā”

“2) pašvaldība nodrošina (kapitālsabiedrības nosaukums) pārvaldību atbilstoši normatīvajiem tiesību aktiem;”

Vienlaikus precizējama būtu arī Noteikumu projekta anotācija. Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma mērķis ir veicināt publiskai personai piederošu kapitāla daļu un publiskas personas kapitālsabiedrību efektīvu pārvaldību, tai skaitā labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu. Attiecīgi labas korporatīvās pārvaldības principi tiek iedzīvināti, piemērojot Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma normas un šajā situācijā tos pieminot vēl papildus iepriekš minētajam likumam rodas maldīgs/nesaprotams priekšstats, ka pašvaldībai papildus Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajam ir jāveic vēl kādas (tad tieši kādas? Saturs? Termini? Uzraudzības robežas?) darbības kapitālsabiedrības finansiālās darbības uzraudzībai.

Tāpat anotācijā kļūdaini minēts Kapitāldaļu likums, šāds likums neeksistē;

b) Ievērojot, ka turpmāk pašvaldību aizņēmumu un galvojumu pieteikšana paredzēta, izmantojot e-pakalpojumu (eAizņēmumi), priekšlikums pašvaldības domes priekšsēdētāja apliecinājumu pašvaldības galvojuma pieprasījumam iestādāt eAizņēmumos kā veidni, nevis paredzēt dokumenta augšuplādi.

5. Vēršam uzmanību, ka Ministru kabineta noteikumu projekta anotācijā norādītie Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr.363 “Kārtība, kādā ministrijas un citas centrālās valsts iestādes iekļauj gadskārtējā valsts

budžeta likumprojektā valsts aizdevumu pieprasījumus, un valsts aizdevumu izsniegšanas un apkalpošanas kārtība” ir zaudējuši spēku;

6. Ņemot vērā, ka vairākām pašvaldībām bija iespēja testēt eAizņēmumu vidi, ir izteikti arī priekšlikumi e-pakalpojuma eAizņēmumi darbības uzlabošanai:

- 1) atsevišķos noteikumu projekta pielikumos ir jāsniedz ziņas arī par dokumenta izstrādātāja dienesta tālruņa numuru, bet sistēmā tālruņa numuru nav iespējams ievadīt. Priekšlikums sistēmā iestrādāt iespēju uzrādīt izstrādātāja dienesta tālruņa numuru;
- 2) priekšlikums sistēmā iestrādāt šādu papildinājumu: pēc tam, kad pašvaldības domes priekšsēdētājs ir apstiprinājis konkrēto aizņēmuma pieteikumu, sistēmā parādītos uznirstošais logs ar jautājumu “Vai iesniegt (apstiprināt) šo dokumentu?”.
Pretējā gadījumā nav pārlicības, ka dokuments tiešām ir apstiprināts un nodots Finanšu ministrijai izskatīšanai;
- 3) Sākuma ekrānā varētu parādīties ne tikai tie aizņēmumi, kas ir apstrādē, bet arī tie, kas ir atgriezti labošanai.

Priekšsēdis

(paraksts*)

Gints Kaminskis

Lāsma Ūbele 29539035
lasma.ubele@lps.lv

*Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.